

Statsforvalteren i Innlandet

Tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i Mjøsa, Espern, Hamar – Espern Eiendom AS

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår av påfølgende sider.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen ett år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for status slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Tiltakshaver	Espern Eiendom AS
Postadresse	Vangsvegen 111, 2318 HAMAR
Org. nummer (bedrift)	976354338
Kommune og fylke	Hamar, Innlandet
NACE-kode og bransje	68.209 - Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2025.0676.T	3403.0221.01	2024/6599

Tillatelse første gang gitt: 13.11.2025	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Tore Pedersen e.f. avdelingsdirektør		Merethe Kleiven seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse av endring

Innholdsfortegnelse

1	Rammer	4
2	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	4
3	Generelle vilkår	4
3.1	Utslippsbegrensninger	4
3.2	Internkontroll	5
3.3	Plikt til å overholde grenseverdier	5
3.4	Plikt til å redusere forurensning	5
3.5	Plikt til forebyggende vedlikehold	5
3.6	Tiltak ved økt forurensningsfare	5
3.7	Tilsyn	5
4	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	6
4.1	Miljøriskovurdering	6
4.2	Etablering av beredskap	6
4.3	Varsling av akutt forurensning	6
5	Utfylling av masser	6
5.1	Gjennomføring av utfyllingen	6
5.2	Markering av vernegrense i felt	7
5.3	Krav til utfyllingsmasser	7
6	Fremmede arter	8
7	Støy	8
8	Grunnforurensning og forurensede sedimenter	8
9	Avfall	8
10	Kjemikalier	8
11	Utslippskontroll	9
11.1	Kontroll- og overvåkningsprogram	9
11.2	Overvåkning	9
12	Miljøovervåkning	9
13	Rapportering	10

1 Rammer

Tiltakshaver	Espærn Eiendom AS
Beliggenhet	Espærn
Kommune og fylke	Hamar, Innlandet
Org. nummer (tiltakshaver)	976354338
Lokalisering av anlegg (UTM-koordinater, sone 32)	øst: 613774, nord: 6740869
Anleggsnummer	3403.0221.01

Tillatelsen gjelder utfylling i Mjøsa i forbindelse med utbygging av Espærn i Hamar kommune.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 8000 m³ i Mjøsa innenfor et areal på 6300 m², i tråd med areal definert i plankart og bestemmelser i vedtatt reguleringsplan for Espærn.

Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med planbestemmelsene i reguleringsplanen som til enhver tid gjeldende.

Tillatelsen er gyldig fram til 1. september 2030.

2 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Dere er ansvarlig for at krav i tillatelsen overholdes.

Om dere, som oppdragsgiver, engasjerer andre (entreprenør eller lignende) til å utføre hele eller deler av tiltaket, plikter dere å gjøre alle involverte parter kjent med og følge opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

3 Generelle vilkår

3.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra tiltaket som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er regulert gjennom spesifikke krav i denne tillatelsen. Utslipp av metaller og miljøgifter, inkludert stoffer på den norske prioritetslista for kjemikalier¹, som var kjent da vedtaket ble truffet, er regulert gjennom krav om overvåkning og tiltak for å redusere miljørisikoen. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Utslipp av øvrige stoffer på prioriteringslisten er ikke omfattet av tillatelsen. Dere skal være spesielt oppmerksomme på eventuell fare for utslipp av stoffer på den norske prioritetslista for kjemikalier.

¹ Den norske prioritetslista for kjemikalier, [Den norske prioritetslista for kjemikalier - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/no/tema/kjemikalier/prioritetslista)

3.2 Internkontroll

Dere plikter å etablere internkontroll for deres virksomhet i henhold til internkontrollforskriften². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven³ og andre relevante forskrifter til disse lovene. Dere plikter å holde internkontrollen oppdatert.

3.3 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes, og variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte grenseverdiene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

3.4 Plikt til å redusere forurensning

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter dere å arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Plikten omfatter også utslipp av komponenter som ikke er regulert gjennom spesifikke krav i denne tillatelsen.

For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal dere ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

3.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal dere sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System og rutiner for vedlikehold av et slikt system skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

3.6 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter dere å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

Dere skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i henhold til punkt 4.3.

3.7 Tilsyn

Dere plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

³ Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr 79

4 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

4.1 Miljørisikovurdering

Dere skal til enhver tid ha en oppdatert miljørisikoanalyse av tiltaket, som omfatter en oversikt over potensielle kilder og hendelser til forurensning fra både ordinær drift og akutte hendelser. Dere skal også ha oversikt over de naturressurser som kan bli berørt av slik forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvensene dette kan medføre. Analysen skal inngå i virksomhetens internkontroll.

På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal dere iverksette risikoreduserende tiltak, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak. Dere skal ha en oppdatert oversikt over forebyggende og risikoreduserende tiltak.

4.2 Etablering av beredskap

Dere skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som anleggsvirksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves.

4.3 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på telefonnummer 110 i henhold til gjeldende forskrift⁴. Dere skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

5 Utfylling av masser

5.1 Gjennomføring av utfyllingen

Utfylling av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Utslippsreduserende tiltak:

- Utfylling kan ikke gjennomføres i perioden 15. mars – 31. mai.
- Utfylling kan kun skje mellom kl. 07:00 og 19:00.
- Utfylling kan utføres i området som fremgår av situasjonskartet (område 1, figur 1) i søknad og skal ikke innebære tiltak i Åkersvika naturreservat.

⁴ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

- Passasjen under jernbanebrua skal til enhver tid holdes åpen for å sikre mulighet for fiskevandring.
- Utfyllingsarbeidet skal så langt det lar seg gjøre gjennomføres tørt når vannstanden i Mjøsa er lav.
- Ved arbeid i vann skal det etableres en avskjærende partikkelsperre (eksempelvis siltgardin) i ytterkant av tiltaksområdet. Partikkelsperren må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må partikkelsperren fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler.
- Ved fare for spredning av forurensing fra kompresjon av underliggende, forurensede sedimenter ved utfylling skal det gjøres avbøtende tiltak, eksempelvis overdekking av sedimentene (sandpute) før utfylling.
- Statsforvalteren skal varsles senest 1 uke før utfyllingsarbeid påbegynnes.

5.2 Markering av vernegrense i felt

Vernegrensen skal merkes opp tydelig i felt før arbeidet starter. Den skal være intakt under hele anleggsperioden. Statens naturoppsyn skal være til stede under markering av vernegrensa.

5.3 Krav til utfyllingsmasser

Masser som skal benyttes til utfylling, skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II for sedimenter i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016). Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser. Dersom det påtreffes avfall, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Utfyllingsmassene skal inneholde minst mulig plast. Tiltakshaver må etablere systemer for å hindre spredning av flytende plast ut av tiltaksområdet. Tiltakshaver må regelmessig overvåke plastforurensning på nærliggende strender og fjerne det som eventuelt har drevet i land.

Mengder og tidspunkt for utfylling av masser samt utfyllingsdybde og utfyllingssted skal loggføres og rapporteres, jf. 13. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Tiltakshaver skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre at tiltaket medfører spredning og etablering av uønskede fremmede arter⁵.

⁵ Jf. Artsdatabanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no.

6 Fremmede arter

Tiltakshaver skal gjennomføre risikovurdering, iverksette avbøtende tiltak og ha rutiner for å hindre spredning og etablering av uønskede fremmede arter⁶ i tråd med forskrift om fremmede organismer⁷. Dette skal dokumenteres i internkontrollen.

7 Støy

Anleggsstøy skal ikke overstige støygrensene i kap. 6 i retningslinjen T-1442/2021⁸.

8 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Anleggsarbeidene skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Tiltakshaver plikter å holde løpende oversikt over eksisterende forurenset grunn på anleggsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at ytterligere undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

9 Avfall

Tiltakshaver plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av anleggsarbeidene. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Tiltakshaver plikter å sørge for at all håndtering av avfall skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁹.

Tiltakshaver skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

10 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i anleggsarbeidene, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal tiltakshavertiltakshaver dokumentere at man har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 3.2 om internkontroll.

Tiltakshaver plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de

⁶ Jf. Artsdatabanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no.

⁷ Forskrift om fremmede organismer

⁸ Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021, Klima- og miljødepartementet).

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter tiltakshaver å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe, jf. produktkontrollloven § 3a om substitusjonsplikt.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

11 Utslippskontroll

11.1 Kontroll- og overvåkningsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i Mjøsa i henhold til et kontroll- og overvåkningsprogram. Kontroll- og overvåkningsprogrammet skal inngå internkontrollen og utarbeides på bakgrunn av kravene i tillatelsen. Det skal være utarbeidet før oppstart av tiltaket.

11.2 Overvåkning

Dere skal ha en tilstrekkelig overvåkning av tiltaksområdet til å oppdage ev. spredning av forurensning/partikler i forbindelse med gjennomføringen av tiltaket.

Om mulig, jf. behov for dispensasjon fra verneforskriften ved tiltak innenfor vernegrensen, skal det være kontinuerlige målinger av turbiditet, pH og temperatur. Følgende punkter vil i så fall være gjeldende:

- Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkningsprogrammet.
- Turbiditet, pH og temperatur skal overvåkes kontinuerlig under anleggsfasen i et referansepunkt som ikke påvirkes av anleggsarbeidet og i et punkt i vannmassene som påvirkes av arbeidet. Det må settes akseptkriteria for måleparametere relativt til måleverdier i referansepunkt.

Uavhengig av automatisk overvåkning av turbiditet, pH og temperatur, skal det utarbeides rutiner for befarings av tiltaksområdet.

12 Miljøovervåkning

Om mulig skal det gjennomføres en Miljøovervåkning, jf. behov for dispensasjon fra verneforskriften. Den bør samordnes med andre overvåkningsprogrammer i Åkersvika for å minimere ferdsel innenfor reservatgrensen. Overvåkingen bør gjennomføres både før, under og etter tiltaksgjennomføringen. Det skal utarbeides et overvåkningsprogram før arbeidet startes.

13 Rapportering

Innen 3 mnd. etter at en tiltaket i tråd med denne tillatelsen er avsluttet, skal det utarbeides en sluttrapport som skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomført prosjekt.
- Beskrivelse av uønskede hendelser og avvik fra tillatelsen som har oppstått under arbeidene, årsak, miljøkonsekvens og avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av områder for utfylling (angitt på kart med koordinater), tidspunkt for utfylling og mengde masser tilført.
- Resultater fra utslippskontrollen
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi/behandlingsanlegg etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert.
- Dokumentasjon på at masser til utfylling er rene i henhold til vilkår 5.2.
- Massehåndtering: disponering av masser skal dokumenteres og rapporteres. Type masser, leveringssted og mengde skal angis.
- Bekreftelse på at utført prøvetaking av sedimenter er registrert i databasen Vannmiljø.